

prima instanță: N. Corcea
instanța de apel: N: Cernat, A. Pahopol, L. Bulgac

dosarul nr. 3ra-995/16

ÎNCHEIERE

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii : Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursurilor declarate de Tatiana Bancu și avocatul Barbaroș Mihail, în interesele Tatiane Bancu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bancu Tatiana împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea ordinului, restabilirea la muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 noiembrie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a ț ă :

La 07 august 2015 Bancu Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea ordinului, restabilirea la muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că fiind angajată al CTAS sec. Ciocana, în calitate de șef a Direcției venituri, prin Ordinul nr. 765p din 01 iulie 2015 emis de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a fost destituită din funcția publică.

Decizia CNAS-ului a fost emisă prin examinarea procesului-verbal nr. 1 din 24 aprilie 2015, procesului-verbal nr. 2 din 07 mai 2015 și demersului Președintelui Comisiei de Disciplină din 08 mai 2015 și întemeiată de drept prin prevederile art. art. 57 lit. c), d), g) și j), 58 lit. g) și 64 alin. (1) lit. b) ale Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Astfel, destituirea din funcția publică, este rezultatul următoarelor abateri disciplinare: intervențiile în favoarea soluționării unor cereri în afara cadrului legal; nerespectarea cerințelor privind păstrarea secretului de stat sau a confidențialității informațiilor de care funcționarul public ia cunoștință în exercițiul funcției; acțiunile care aduc atingere prestigiului autorității publice în care activează; care în ansamblu

au fost calificat drept abateri disciplinare care a avut consecințe grave.

Sușține reclamanta că acțiunile sale au fost obiectul anchetei de serviciu, pornită la sesizarea șefului adjunct al Direcției generale implementarea sistemului informațional, Ceban Ludmila, din 18 februarie 2015 către Comisia de disciplină.

Comisia de disciplină, examinând materialele dosarului, a constata că Tatiana Bancu utilizând parola sa de acces în Sistemul Informațional al Sistemului public de asigurări sociale (SI SPAS) a modificat date în patru declarații REV 5 (declarație anuală ale persoanelor asigurate în sistemul public de asigurări sociale prezentate de către angajatori pentru anul premergător anului în curs), astfel intervenind în favoarea soluționării unor cereri în afara cadrului legal.

Reclamanta Tatiana Bancu, consideră ordinul nr. 765p din 01 iulie 2015 ilegal și neîntemeiat, solicitând anularea lui, restabilirea la muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Pretențiile le-a întemeiat prin faptul că ridicarea probelor, invocate în procesul-verbal nr. 1 din 24 aprilie 2015, a fost executată de către angajator în lipsa altor angajați din CTAS sec. Ciocana.

Reclamanta mai invocă faptul că, membrii comisiei de Disciplină abia peste 69 de zile de la data desfășurării anchetei de serviciu, la 07 mai 2015, au luat act de raportul Comisiei de anchetă, neluând în calcul termenul aflării Tatianeii Bancu în concediu medical, iar angajatorul a emis Ordinul nr. 765p privind sancționarea la data de 01 iulie 2015, cu întârziere de încă 54 zile, în total - 123 de zile.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 30 noiembrie 2015 acțiunea a fost admisă. S-a anulat ordinul nr. 765p din 01 iulie 2015 cu privire la destituirea din funcția publică a Tatianeii Bancu, șeful direcției venituri în CTAS s. Ciocana, emis de CNAS, cu restabilirea Tatianeii Bancu în funcția de șef direcție, direcția venituri, CTAS Ciocana, mun. Chișinău, începând cu data de 01 iulie 2015. CNAS a fost obligată să calculeze și să achite Tatianeii Bancu salariul pentru absența forțată de la serviciu începând cu data de 01 iulie 2015 până la data de 30 noiembrie 2015, cu încasarea de la CNAS în beneficiul Tatianeii Bancu a prejudiciului moral în mărime de un salariu mediu deținut până la eliberarea din funcție. S-a încasat de la CNAS în beneficiul Tatianeii Bancu cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 500 lei.

La caz, prima instanță a reținut că abaterea disciplinară a fost constatată la data de 18 februarie 2015, fapt confirmat prin informația pe marginea dosarelor verificate în cadrul controlului efectuat în cadrul CTAS Ciocana la 18 februarie 2015 (f.d.79-84).

În acest sens, instanța de fond, luând în ca bază prevederile art. 59 alin. (3) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, a considerat că,

Bancu Tatiana urma a fi sancționată cel târziu pînă la 18 martie 2015, aceasta fiind sancționată abia la 07 iulie 2015.

Totodată, prima instanță a menționat că nu s-au stabilit careva motive prevăzute la art. 59 alin.(3¹) al Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care ar suspenda curgerea termenului de o lună pentru aplicarea sancțiunii disciplinare.

Drept urmare, instanța de judecată a considerat că Ordinul nr. 765p din 01 iulie 2015, emis de către Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a fost adoptat cu încălcarea prevederilor legale nominalizate, ceea ce în consecință duce la anularea acestuia.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 29 decembrie 2015 CNAS a declarat apel, solicitînd casarea hotărîrii primei instanțe.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016 a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărîrea Judecătoreiei Centru mun. Chișinău din 30 noiembrie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea a fost respinsă.

Instanța de apel la emiterea deciziei a constatat că instanța de fond, calificînd decizia CNAS-ului de sancționare a Tatiane Bancu ca ilegală prin depășirea termenului de sancționare, eronat a interpretat prevederile 59 alin. (3¹) al Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

În acest sens, instanța de apel a invocat că conform art. 59 alin. (2) din Lege cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, sancțiunile disciplinare se aplică în termen de cel mult 6 luni de la data săvîrșirii abaterii, cu excepția sancțiunii disciplinare pentru încălcarea legislației cu privire la declararea veniturilor și a proprietății și cu privire la conflictul de interese, care se aplică în termen de cel mult 6 luni de la data rămînerii definitive a actului prin care se constată săvîrșirea abaterii disciplinare.

Din textul normei de drept menționate instanța de apel a dedus noțiunea de constatare, care reprezintă actul de calificare a faptei deviate conform abaterilor disciplinare prevăzute exhaustiv de lege, vinovăția fiind obiectul examinării în comisia disciplinară. Astfel, comisia care are atribuția de a administra probe pertinente și concludente întru determinarea vinovăției, este limitată în termenul de 6 luni, pentru a lua o decizie de constatare.

În opinia instanței de apel, instanța de fond greșit a stabilit data de 18 februarie 2015, drept dată de constatare a sancțiunii disciplinare. Or, aceasta este data sesizării comisiei disciplinare, de către șeful adjunct al Direcției generale implementarea sistemului informațional, Ceban Ludmila.

Conform concluziilor instanței de apel, data constatării abaterii este 07 mai 2015, cînd Comisia disciplinară a calificat acțiunile intimetei drept abateri

prevăzute de art. 57 lit. c), d), g) și j) ale Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Prin urmare, ținând cont de norma art. 59 alin. (1), (3) al Legii nr. 158 din 04 iulie 2008, termenul limită al sancțiunii urma să expire la 07 iunie 2015.

Totodată, instanța de apel a menționat că alin. (3¹) al aceluiași articol stabilește un șir de circumstanțe care duc la suspendarea perioadei limită de sancționare. În acest context instanța de apel a reținut că prima instanță a ignorat faptul că reclamanta Bancu Tatiana în perioada: 19 februarie 2015 - 11 martie 2015; 12 martie 2015 – 08 aprilie 2015 și 19 mai 2015 - 21 mai 2015 s-a aflat în concedii medicale, iar în perioada 27 aprilie 2015 - 30 aprilie 2015 și 25 mai 2015 - 30 iunie 2015 în concedii de odihnă. Astfel, aceste perioade au suspendat aplicarea sancțiunii.

Instanța de apel a stabilit că de la 03 februarie 2015, data săvârșirii abaterii disciplinare până la 01 iulie 2015, data aplicării sancțiunii disciplinare, au expirat 5 luni și 28 zile, iar fără perioada aflării reclamantei Bancu Tatiana în concedii medicale, concediu de odihniși concediu suplimentar (2 luni și 26 zile) au expirat 3 luni 2 zile. Respectiv, apelantul CNAS s-a încadrat atât în termenul de 6 luni, de la data săvârșirii abaterii disciplinare, cât și în cel de 1 lună de la data constatării abaterii disciplinare de către ancheta de serviciu, care s-a finalizat la 07.05.2015. Or, în perioada de după finalizarea anchetei de serviciu (07 mai 2015) și până la aplicarea sancțiunii disciplinare, reclamanta de la 19 mai 2015-21 mai 2015 s-a aflat în concedii medicale iar de la 25 mai 2015 – 30 iunie 2015, în concedii de odihnă, respectiv, termenul s-a suspendat și s-a aplicat sancțiunea disciplinară la revenirea acesteia din concediu - 01.07.2015, fiind respectat termenul de 1 lună de la constatarea abaterii disciplinare.

Prin prisma celor relatate supra, instanța de apel a constatat că ordinul de sancționare al reclamantei, din 01 iulie 2015, este emis în termen.

Cît privește temeinicia sancționării, instanța de apel a concluzionat că sancțiunea de destituire din funcție a reclamantei a fost aplicată în strictă conformitate cu legea, avînd la bază: sesizarea din 18 februarie 2015, explicațiile date de colegele reclamantei, procesul verbal nr. 1 din 18 februarie 2015 și nr. 2 din 19 februarie 2015, explicația reclamantei din 09 aprilie 2015, raportul secretarului comisiei de disciplină din 21 aprilie 2015 procesul verbal nr. 1 din 24 aprilie 2015, explicațiile reclamantei din 24 aprilie 2015, proces verbal nr. 2 din 07 mai 2015, extrasele din SI SPAS, fișa postului, acord de confidențialitate.

La 05 mai 2016, în termenul prevăzut de lege, avocatul Barbaroș Mihail, în interesele Tatiane Bancu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea lui, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că de fapt, se impune calcularea termenelor pentru perioada de boală și concediu din cont propriu al reclamantei, calculând incorect 3 luni 2 zile, toată perioada (cu includerea datei stabilirii anchetei de serviciu și date de stabilire a abaterii disciplinare, constatarea abaterii disciplinare și data aplicării sancțiunii disciplinare) din data inițierii procedurii disciplinare și până la emiterea actului de dispoziție cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare.

La fel, se susține că în corespundere cu art. 208 Codul muncii, angajatorul la aplicarea sancțiunii disciplinare angajatului, este obligat să ceară salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților, iar în corespundere cu pct.4 a Regulamentului cu privire la comisia de disciplină,(Anexa nr.7), Comisia de disciplină urma a fi constituită prin actul administrativ al conducătorului autorității publice, adică al CNAS, ceea ce lipsește la materialele cauzei.

Se invocă că membrii comisiei de Disciplină, la data de 07.05.2015 au luat act de raportul comisiei de anchetă, adică peste 110 zile, ori 3 luni și 21 zile de la data desfășurării anchetei de serviciu privind sancționarea disciplinară a angajatului prin destituirea lui din funcția publică, în contradicție cu norma materială expusă mai sus, chiar neluând în calcul termenul aflării ultimului în concediu medical, iar angajatorul a emis ordinul nr. 765p privind sancționarea la data de 01.07.2015, cu întârziere de 4 luni și 14 zile, total – 134 de zile, iar demersul președintelui Comisiei de disciplină adresat Președintelui CNAS cu privire la pedeapsa propusă spre aplicare reclamantului nu are nici o dată și nici un număr de înregistrare.

Atît prin procesul-verbal nr. 1 din 24.04.2015, cît și prin cel din 07.05.2015 nu a fost probată implicarea sa în acțiunile imputate drept ilegale: operarea/modificarea datelor cu caracter personal, nerespectarea cerințelor privind păstrarea secretului de stat sau a confidențialității de care funcționarul public ia cunoștință, precum și celor ce aduc atingere prestigiului autorității publice.

La data de 10 iunie 2016, în termenul prevăzut de lege, Bancu Tatiana a declara recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea lui, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

Recurenta invocă că angajatorul, în temeiul art. 89 Codul Muncii, este obligat să dovedească legalitatea eliberării din serviciu. Însă, contrar acestei norme legale, CNAS nu a prezentat probe ce ar demonstra că anume dînsa a comis abaterile disciplinare imputate.

La fel, menționează că de către comisia de disciplină nu a luat în considerație probele aduse de ea, fiind emisă propunerea de destituire. Astfel, consideră că

ancheta de serviciu a fost efectuată cu încălcarea prevederilor legale, fapt ce duce la nulitatea acesteia, și respectiv la nulitatea ordinului de destituire din funcție.

De asemenea, invocă că instanța de apel a ignorat prevederile art. 64 lit. a(și b) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care stipulează că destituirea din funcție se aplică drept sancțiune disciplinară, aplicată pentru săvârșirea unei abateri disciplinare, dacă anterior au fost aplicate sancțiuni disciplinare nestinse în modul stabilit și drept sancțiune disciplinară, aplicată pentru săvârșirea unei abateri disciplinare care a avut consecințe grave.

În acest sens, recurenta menționează că la momentul desfășurării ședinței comisiei de disciplină, nu a avut sancțiuni disciplinare nestinse, iar abaterea disciplinară imputată nu a avut nici o consecință gravă.

Sușține că CNAS, dispunând sancționarea sa prin destituirea din funcția publică, contrar prevederilor Regulamentului privind Comisia de disciplină, nu a înștiințat-o despre ziua desfășurării ședinței cu 2 zile înainte de ziua ședinței și nu i-a adus la cunoștință procesul-verbal din 07 mai 2015 al ședinței Comisiei de disciplină, prin care a fost votată propunerea privind aplicarea sancțiunii disciplinare prin destituirea sa din funcție, încălcându-i astfel dreptul la apărare.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate sunt inadmisibile.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Bancu Tatiana și recursul declarat de Barbaroș Mihail, în interesele Tatianeii Bancu, și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recursuri se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă

în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe când, alte argumente invocate în recursuri nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Tatiana Bancu și avocatul Barbaroș Mihail, în interesele Tatianeii Bancu, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Tatiana Bancu și avocatul Barbaroș Mihail, în interesele Tatianeii Bancu, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru